

Kaupunginkanslia, talousarviokohta 14001

Tulot, 1 000 euroa

	Tulosbudjetti 1.6.2017	Toteuma	Jäljellä	Tot%	Ta-muutos ³⁾
Myyntitulot	1 594	555	-1 039	35	-418
Maksutulot	14	5	-9	36	
Tuet ja avustukset	11 110	9 749	-1 361	88	
Vuokratulot	8	17	9	213	
Muut toimintatulot	2 108	4 026	1 918	191	
Valmistus omaan käyttöön		4	4		
TOIMINTATULOT¹⁾	14 834	14 354	-480	97	-418

Menot, 1 000 euroa

	Tulosbudjetti 1.6.2017	Toteuma	Jäljellä	Tot%	Ta-muutos ³⁾
Henkilöstökulut	65 222	63 072	2 150	97	-557
Palvelujen ostot	50 228	35 575	14 653	71	-24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 222	957	265	78	
Avustukset	4 009	2 542	1 467	63	
Vuokratulot	8 775	8 579	196	98	
Muut toimintakulut	334	189	145	57	
TOIMINTAKULUT^{1) 2)}	129 790	110 913	18 877	85	-581
TOIMINTAKATE	-114 956	-96 559	-18 399	84	
POISTOT	6 115	7 974	-1 859	130	
TILIKAUDEN TULOS	-121 071	-104 533	-16 540	86	

1) Toteutuma luvuissa ei ole mukana hankintakeskuksen, tietokeskuksen ja Oiva-akatemia toteutuksia 1.1.-31.5.2017 ajalta.

2) Kaupunginkanslian määräraha sisältää 2,67 miljoonan euron ylitysoikeuden, Kvsto 15.2.2017 § 94.

3) Määrärahamuutokset, Kvsto 29.11.2017, sisältyvät tulosbudjetti lukuun.

Johtamisuudistuksen yhteydessä Kaupunginkansliaan yhdistettiin osa hankintakeskuksen toiminnoista sekä tietokeskuksen toiminnot. Lisäksi Oiva Akatemia -liikelaitoksen toiminnot liitettiin kansliaan.

Kaupunginkanslian talousarviokohdalla oli johtamisen organisaatiomuutoksen jälkeen 1.6.2017 käytettävissä 127,1 miljoonaa euroa sekä ylitysoikeutta 2,67 miljoonaa euroa. Ylitysoikeutta myönnettiin Helsinki Abroad Ltd Oy:lle maksuosuuksiin 170 000 euroa ja Maria Start Upin toimintaan 300 000 euroa, keskitettyihin tietotekniikkahankkeisiin 1,2 miljoonaa euroa ja koko kaupunkia koskeviin kehittämishankkeisiin miljoona euroa. Yhteensä kaupunginkanslialle oli määrärahaa käytettävissä ylitysoikeuksineen 129,8 miljoonaa euroa.

Suurimmat menoerät olivat henkilöstömenot 63,1 miljoonaa euroa (57 % menoista) ja palvelujen ostot 35,6 miljoonaa euroa (32 % menoista). Näissä kohdissa syntyivät myös suurimmat säästöt; henkilöstömenoissa 2,7 miljoona euroa ja palvelujen ostoissa 14,7 miljoonaa euroa. Henkilöstömenojen säästö koostui suurelta osin avointen vakanssien täyttämättä jättämisestä. Palvelujen ostojen säästöt koostuivat mm. organisaatiomuutoksen vaikutuksesta esim. henkilöstöhankkeiden toteutumisessa, keskitettyjen tietotekniikkahankkeiden siirtymisestä seuraavalle vuodelle, työllisyyden asiantuntijapalveluiden toteutumisessa.

Alla on esitetty koko kaupunkia palvelevan tietotekniikan (ent. keskitetty tietotekniikka) ja työllisyyspalvelun (ent. työllisyyspolitiikka) vuoden 2017 toteutuma.

2017	kaupunginkanslia (muut määrärahat)	tietotekniikka	työllisyysasiat	yhteensä
Tulot	3 409 042	1 976 844	8 968 533	14 354 419
Menot	59 997 146	20 311 707	30 604 367	110 913 220

Strategiat

Strategiaohjelman 2013–2016 toteutus viimeisteltiin. Kaupunginvaltuustolle järjestettiin 2.–3.2.2017 strategiaseminaari, jossa arvioitiin strategiaohjelman vaikuttavuutta. Seminaarin aineistona oli analyysi strategiaohjelman 2013–2016 vaikuttavuudesta, raportti strategiaohjelman toteuttamisesta, strategiaohjelman mittaristo ja digijulkaisuna kaupungin toimintaympäristöä kuvaava Helsingin tila ja kehitys -raportti.

Kevään 2017 aikana valmistauduttiin uuden valtuuston strategiatyöhön sekä uuden kuntalain mukaisiin kuntastrategian suunnitteluvaiheisiin. Uusi kaupunginvaltuusto aloitti strategiatyönsä kokoontumalla seminaariin 15.–16.6.2017. Seminaarissa valtuusto arvioi kaupungin toimintaympäristön nykytilaa ja muutoksia valtuustokauden 2017–2021 kaupunkistrategian valmistelun lähtökohdaksi. Valtuuston strategiatyön pohjaksi seminaariin oli valmisteltu kuntalain edellyttämiä analyyseja. Valtuustoseminaarin aineisto koostui toimintaympäristöraportista, johtamisjärjestelmän uudistamisprosessin yhteydessä tehdystä skenaario- ja visiotyöskentelystä ja yrityshaastattelujen yhteenvetoraportista.

Elokuun alkupuolella uudet toimialalautakunnat kokoontuivat strategiaseminaareihin, joissa tunnistettiin kaupungin yhteisiä ja toimialakohtaisia tavoitteita ja teemoja valtuustokaudelle. Lautakuntien seminaarien jälkeen pormestarin johdolla pormestarikunta työsti näkemystä kaupungin strategian keskeisistä teemoista. Strategiavalmistelun virnahaltijatuki tehtiin talous- ja suunnitteluosastolla. Kaupunginvaltuusto päätti uudesta kaupunkistrategiasta 2017–2021 Maailman toimivin kaupunki kokouksessaan 27.9.2017. Syyskauden jälkipuoliskolla valmisteltiin kaupunkistrategian toteuttamista, mittarointia ja kaupunkiyhteisten toimenpiteiden käynnistämistä kaupungin johtoryhmälle.

Organisaation kehittämisessä koordinoitiin johtamisjärjestelmän uudistamisen kokonaisuutta. Alkuvuodesta 2017 päätehtäviä olivat toimintasäätöjen täytäntöönpano toimialoilla, yhteistoiminnan ja henkilöstösiirtojen toteuttaminen henkilöstöosaston johdolla, tietojärjestelmien jatkuvuudenhallinta kanslian tietotekniikan johdolla sekä palvelutoiminnan jatkuvuudesta huolehtiminen toimialoilla. Siirtymä uuteen organisaatioon 1.6.2017 tapahtui ilman merkittäviä häiriöitä. Kevästä 2017 alkaen valmistauduttiin uuden organisaation toimintaan ja huolehdittiin mm. kaupungin johtoryhmän valmistelusta.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) seurantaraportti 2017 valmisteltiin kaupunginvaltuuston 17.5.2017 kokoukseen.

Vuoden aikana osallistuttiin aktiivisesti seudullisen MAL-suunnitteluun. MAL 2019 -suunnitelman osalta

Helsingin seudun yhteistyökokous hyväksyi 29.11.2016 puiteohjelman. Suunnittelua tehtiin vuoden 2017 aikana puitesopimuksen linjausten mukaisesti. Loppuvuodesta 2017 valmistui MAL 2019 -suunnitelman raamiehdotus päätöksentekoon.

Elinkeinoitoiminta

NewCo Helsinki -palveluita kehitettiin palvelemaan alkavia ja startup-yrityksiä sekä työvoimaa etsiviä yhä paremmin. Yritysneuvonnan kautta perustettiin 1 010 yritystä. Helsinki Think Company -toimintamallia sekä korkeakoulu-yhteistyötä laajennettiin mm. Meilahdessa ja Kumpulassa. Kaupunki toteutti yhteistyössä kumppaneidensa kanssa kansainvälisen yritysten vientiä, invest-in-toimintaa, startup-yritysten verkostoitumista ja kaupungin markkinointia tukevan tapahtuman Singaporessa. Kaupungin uusi visuaalinen ilme otettiin käyttöön koko kaupunkiorganisaatiossa ja MyHelsinki-verkkopalvelu avattiin. Helsinki haki Euroopan lääkeviraston sijoituspaikaksi ja Euroopan innovaatiopääkaupungiksi. Kumppanien kanssa rakennettiin startup-innovaatiokeskittymiä (erityisesti Maria 01) ja -alustoja (esimerkiksi Health Capital Helsinki). Kaupunki tiivisti yhteistyötä tapahtuma- ja matkailualan toimijoiden kanssa mm. Rantakesä-lupakonseptin avulla. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto käynnisti toimintansa.

Työllisyys

Kaupungin työllisyyspalvelut keskitettiin kaupunginkanslian elinkeino-osastolle. Sekä nuorten että aikuisten työllisyyspalveluissa toteutettiin toimitilauudistukset. Nuorten työllisyyspalveluissa tarjottiin neuvontaa ja ohjausta nuorisotyöttömyyden ennaltaehkäisemiseksi. Ohjaamo-palvelun neuvonta-asiointien määrä oli 15 237. Muiden, erityisesti pitkään työttömänä olleiden henkilöiden, työllistymistä edistettiin aikuisten työllisyyspalveluissa ja Työrasti-hankkeessa.

Työttömille järjestettiin palkkatukityötä ja oppisopimusta kaupungin työpaikoilla palkkatuen avulla. Lisäksi kaupunki maksoi yrityksille ja muille yhteisöille Helsinki-lisää työllistämisen- ja rekrytointitukena niiden ottaessa helsinkiläisen työttömän työsuhteeseen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjesti työttömille kurssitusta, koulutusta sekä maahanmuuttajien kielikoulutusta. Lisäksi työllisyyspalveluissa käynnistettiin aikuisten opinto-ohjauksen palvelu sekä hankittiin ostopalveluna tulosperusteista valmennusta työttömille asiakkaille.

Määrärahaa jäi käyttämättä noin 3,9 miljoonaa euroa. Tähän vaikuttivat erityisesti palkkatuetun oppisopimuksen aloitusmäärien väheneminen ja se, että yritykset hakivat Helsinki-lisiä arvioitua vähemmän. Lisäksi uusia innovatiivisia hankintoja pystyttiin käynnistämään vasta loppuvuoden aikana. Kaupungin palkkatukityöhön alun perin varatut määrärahat käytettiin täysmääräisesti. Toimintavuoden aikana palkkatukityöhön siirrettiin muista palveluista käyttämättä jääneitä määrärahoja, mutta kaikkiin näihin lisäpaikkoihin ei saatu rekrytoitua työttömiä TE-toimiston kautta. Tuloja jäi saamatta johtuen palkkatuetun oppisopimuksen aloitusmäärien vähenemisestä.

Talous- ja konserniohjaus

Vuoden 2017 alkuperäisen talousarvion rakenteen ja määrärahojen muutos 1.6.2017 toteutuneen johtamisjärjestelmä uudistuksen mukaiseksi valmisteltiin kaupunginvaltuustoon 21.6.2017. Yksikkö osallistui

kaupunkistrategian 2017–2021 taloustavoitteiden valmisteluun. Vuoden 2018 talousarvio ja 10-vuotinen investointiohjelma valmisteltiin kaupunkistrategian 2017–2021 taloustavoitteiden mukaisesti.

Yksikössä valmisteltiin rakentamispalveluliikelaitoksen (Staran) toimintojen siirtäminen liikelaitokseen. Kaupunginvaltuusto päätti 1.3.2017 perustaa liikelaitoksen 1.6.2017 alkaen. Yksikkö osallistui Korkeasaaren säätöittämisen valmisteluun. Kaupunginvaltuusto päätti säätöön perustamisesta 27.9.2017 siten, että toiminta säätöinä käynnistyy 1.1.2018.

Konserniohjeen päivittäminen uutta johtamisjärjestelmää vastaavaksi valmisteltiin kaupunginvaltuustoon 17.5.2017. Päivitetyn konserniohjeen pohjalta jatkettiin tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden sekä hyvän hallintotavan ohjeistuksen päivittämisen valmistelua.

Rahoitus

Kaupungin pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 153,8 miljoonaa euroa, ja uutta lainanottoa lykättiin vahvan maksuvalmiuden turvin. Kaupungin lainakanta (sis. liikenneliikelaitoksen lainat) oli vuoden lopulla 1 206,0 miljoonaa euroa. Johtamisjärjestelmä uudistuksen yhteydessä valmisteltiin uudet varallisuudenhoidon ja sijoitustoiminnan perusteet, jotka valtuusto hyväksyi 17.5.2017. Vuoden lopulla otettiin käyttöön uusi lainasalkkuanalyysityökalu.

Aluerakentaminen

Aluerakentamisprojekteina ohjattiin ja koordinoitiin 11 projektialueen suunnittelua ja toteuttamista sekä esikaupunkien ja keskustan kehittämistä. Vuoden aikana Helsinkiin valmistui 4 890 uutta asuntoa, aloitettiin 5 070 asunnon rakentaminen ja rakennusluvan sai 8 231 uutta asuntoa.

Kalasadatamassa kauppakeskus Redin rakentaminen jatkui. K-Kampuksen ja kaupunkiympäristötoimialan talon rakentaminen käynnistyi, samoin asuntorakentaminen Redissä ja Sompasaaressa alkoi ja Itäväylän liikenne palautettiin lopulliselle paikalleen.

Jätkäsaaressa asuntorakentaminen jatkui Jätkäsaarenkallion ja Saukonlaiturin alueilla. Alueelle valmistui ennätysmäärä 1 162 uutta asuntoa. Uusi matkustajaterminaali otettiin käyttöön ja raitiotielinja 7 aloitti liikennöinnin Jätkäsaareen.

Asuntorakentaminen jatkui kiivaana myös Kuninkaantammen ja Honkasuon projektialueille. Myllypurossa rakennettiin asuntojen lisäksi Metropolia -ammattikorkeakoulun kampusta.

Kruunuvuorenrannassa rakentaminen eteni Gunillankallion, Borgströminmäen ja Hopealaakson alueilla. Lisäksi tehtiin kunnallisteknisiä töitä Haakoninlahdessa.

Pasilassa Tripla-keskuksen ja siihen liittyvän infran rakennustyöt jatkuivat, Pasilan asema purettiin ja väliaikainen asema otettiin käyttöön. Keski-Pasilassa solmittiin yhteistyösopimuksia valtion kanssa ja osapuolet tekivät maanvaihtoa Ratapihakortteleissa.

Täydennysrakentamisalueille valmistui vuoden aikana yhteensä 2 242 uutta asuntoa.

Tietotekniikka

Keskitetyn tietotekniikan 26,1 miljoonan euron määrärahasta jäi käyttämättä 5,8 miljoonaa euroa. Myönnettyä 1,2 miljoonan euron ylitysoikeutta ei käytetty. Suurimmat käyttömenojen kustannukset kohdentuivat keskeisten kaupunkiyhteisten järjestelmien kuten asian- ja dokumentinhallintajärjestelmän, taloushallinnon järjestelmien, sähköisen asioinnin ja verkkopalvelujen (hel.fi ja Helmi) ylläpitoon sekä tietoteknisen perusinfrastruktuurin kuten tietoliikenneverkon, työasema- ja kapasiteettipalvelujen ja viestintäjärjestelmien hallintaan ja ylläpitoon. Kustannuksia syntyi myös johtamisjärjestelmä uudistuksen aiheuttamista tietojärjestelmämuutoksista. Menosäästöjä syntyi mm. siksi, että johtamisjärjestelmä uudistukseen ja sen vaatimiin tietoteknisiin muutoksiin keskittyminen aiheutti muiden tehtävien siirtymistä tuleville vuosille.

Sisäinen tarkastus

Kaupunginhallitus hyväksyi sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen 4.12.2017. Vuoden aikana valmistui 28 tarkastusraporttia ja 5 muistiota kaupungin johdolle. Raporteissa ja muistioissa arvioitiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta toimialoilla ja tytäryhteisöissä. Lisäksi sisäinen tarkastus osallistui opetusvirastossa esiin tulleen korruptioepäilyn tutkintaan tekemällä erilaisia selvityksiä ja keräämällä aineistoja poliisille. Syksyllä rakentamispalveluliikelaitoksen (Staran) pyynnöstä käynnistettiin yhteistyössä oikeuspalveluiden kanssa selvitys rakentamispalveluliikelaitoksen (Staran) suorittamista asfalttiurakoiden kilpailutuksista ja niihin perustuvista hankinnoista.

Valmistuneista tarkastuksista saaduista asiakaspalautteista lasketun lisäarvoindeksin arvoksi saatiin 4,5 asteikolla 1–5. Toimenpidesuosituksen seurannassa todettiin, että sisäisen tarkastuksen vuonna 2016 antamista toimenpidesuosituksista vuoden 2017 syyskuuhun mennessä oli toteutettu vain 40 prosenttia. Toteumaprosentin laskuun vaikutti kaupungin johtamisuudistus. Toimialoilla, joissa organisaation muutos oli suurin, sisäisen tarkastuksen toimenpidesuosituksen toteuma jäi selvästi alhaisemmaksi (kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala 0 prosenttia, kaupunkiympäristön toimiala 16 prosenttia) kuin muilla toimialoilla (sosiaali- ja terveystoimiala 64 prosenttia, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 60 prosenttia).

Kaupungin henkilöstöasioiden ohjaaminen

Kaupungin henkilöstömäärän ja osaamisen hallintaa on tehostettu koko strategiakauden ajan parantamalla henkilöstösuunnittelua osana muun toiminnan suunnittelua. Tätä kehittämistyötä on voitu hyödyntää valmistauduttaessa vuoden 2017 organisaatiomuutokseen ja toimintaympäristön tuleviin muutoksiin. Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämisestä ja osaamisen kehittämisestä pidetään huolta henkilöstökoulutusten ja valmennusohjelmien avulla. Tällä strategiakaudella painotetaan erityisesti esimiestaitojen kehittämistä ja toimintakulttuurin muuttamista sen kautta.

Syksyllä toteutettiin työterveyskysely, johon vastasi 18 000 kaupungin työntekijää (vastausprosentti 57 prosenttia). Tulokset osoittavat, että kaupungin henkilöstö ja työyhteisöt voivat hyvin. Tuloksista ilmenee,

että työyhteisöjen vahvuuksia ovat luottamus sekä työtovereihin että esimiehiin. Työyhteisössä oli näin ollen paljon voimavaroja, jotka kannattelivat isossa muutoksessa. Työstä palautuminen ja stressin kokemukset ovat sen sijaan lisääntyneet. Kysely on myös tärkeä riskienhallinnan väline, kun sen avulla voidaan kohdentaa erilaisia tukitoimia.

Organisaatiouudistuksessa kiinnitettiin erityistä huomiota muutosjohtamiseen ja -tukeen sekä varmistettiin oikea-aikainen viestintä, yhteistoiminta ja henkilöstön osallistuminen muutosprosessiin. Kaupungin yhteistoimintajärjestelmä myös uudistettiin. Henkilöstön osallistuminen ja vaikutusmahdollisuudet pyrittiin varmistamaan koko muutosprosessin ajan. Vuoden aikana pidettiin useita työpajoja ja lukuisa määrä yhteistoimintakokouksia edustuksellisissa henkilöstötoimikunnissa ja työpaikoilla.

Kaupungin viestintä ja osallistuminen

Vuoden 2017 aikana tuettiin uuden johtamisjärjestelmä- ja organisaatiouudistuksen valmistelua sekä sen käynnistymistä kattavan viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Helmen Kaupunki uudistuu -uutisia ja uutiskirjeitä tuotettiin eniten (64) kevätkaudella valmisteluvaiheessa. Vuoden aikana henkilöstöuutisia toimitettiin 122 ja kaiken kaikkiaan Helmi-uutisia 295.

Uuden organisaation myötä otettiin käyttöön uusi kaupunkiyhteinen visuaalinen ilme.

Hel.fi-verkkosivut uudistettiin uuden johtamisjärjestelmän ja toimialamallin mukaisiksi. Uusille toimialoille ja uusille lautakunnille rakennettiin uudet sivustot. Samoin Helmi-intra uudistettiin vastaamaan uutta organisaatorakennetta. Samalla intra sai uuden visuaalisen ilmeen.

Uutta Helsinkiä -sivuston sisältö ja ulkoasu uudistettiin. Sivustolle lisättiin yrityksille oma osuus, josta yrittäjät voivat muun muassa katsoa toimitiloja.

Jokaiseen helsinkiläiskotitalouteen jaettava kaupungin asukaslehti Helsinki-info ilmestyi neljä kertaa. Lehden painos oli noin 380 000 kappaletta. Kesäkuun numeron välissä jaettiin kaupungin organisaation ja johtamisjärjestelmän uudistamista käsittelevä erillinen 12-sivuinen liite.

Kaupungin henkilöstölehti Helsingin Henki ilmestyi neljä kertaa. Numerot avasivat kaupungin johtamisjärjestelmä- ja organisaatiouudistusta ja esittelivät sen käynnistymistä ajankohtaisten työntajatoiminnan ja henkilöstöpolitiikan hankkeiden rinnalla.

Vuosi 2017 oli Suomi 100 -juhlavuosi ja oli yksi viestinnän painopisteitä. Viestintä teki tiivistä yhteistyötä valtioneuvoston Suomi 100 -organisaation kanssa. Helsinkiläiset osallistuivat aktiivisesti juhlavuoden tapahtumiin ja järjestivät niitä myös itse.

Kaupunginhallitus vahvisti Helsingin osallisuus- ja vuorovaikutusmallin, jonka myötä suurpiireihin palkataan stadiluotsit ja osallistuva budjetointi laajennetaan kaupunkitasoiseksi koskemaan kaikkia toimialoja. Yhdenvertaista osallisuutta vahvistettiin kehittämällä digineuvontaa kaupungin toimipisteissä kuten kirjastoissa, vanhusten monipuolisissa palvelukeskuksissa ja asukastaloissa. Osana johtamisen ja

suunnittelun tukea aloitettiin palautedatan hyödyntämisen ja raportoinnin kehittäminen. Neuvonnassa avattiin digitaalinen WelcomeGuide.fi -verkkopalvelu kohderyhmänään Suomeen työn, työnhaun tai opiskelun vuoksi saapuvat ulkomaalaistaustaiset henkilöt ja heidän perheenjäsenensä. Maahanmuuttajaneuvontaa annettiin uudessa kansainvälisiä osaajia ja Uudenmaan alueella toimivia työnantajia palvelevassa International House Helsinki (IHH) -palvelupisteessä. Kaupungintalon ala-aulan toimintakonsepti päätettiin uudistaa vastaamaan kaupungin strategiaa. Toimintakonseptin uudistamisessa käynnistyi palvelumuotoiluhanke.

Kaupungin tutkimustoiminta

Tutkimus- ja tilastoyksikön toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti vuonna 2017.

Vuonna 2017 korostui hyvä tiedonhallinta ja sähköinen julkaiseminen, tiedon visuaalisuus sekä uusien julkaisualustojen toiminnallisten mahdollisuuksien hyödyntäminen. Helsinki Region Infoshare -palvelu (HRI) ja 6Aika-hanke edistävät strategiaohjelman mukaisesti avoimen tiedon hyödyntämistä sekä kehittävät tiedon avaamisen prosesseja ja välineitä.

Strategiaan liittyvissä asioissa teemasta elinvoimainen Helsinki seurattiin tarkkaan koulutus- ja työmarkkinatilannetta. Lisäksi tarkasteltiin helsinkiläisten hyvinvointia, erityisesti nuoret, maahanmuuttajien tilannetta, joista ylläpidettiin erillisiä teemasivustoja. Elinkeinoelämän ja elinkeinopolitiikan seuranta varten kehitettiin uusi sivusto otsikolla Elinkeinot Helsingissä. Toimiva Helsinki -tematiikka tarkasteltiin kaupunginosien kehityksen ja asumisen tilastoinnin ja tutkimuksen avulla. Kuntapalvelututkimus sekä kuntien talousarvioiden ja tilinpäätösten seuranta edesauttoi tasapainoisen talouden ja hyvän johtamisen edistämistä.

Kaupungin hankintatoiminta

Toimintavuonna tehty kaupungin johtamis- ja toimialauudistus muutti hankintojen työnjakoa. Vanhassa organisaatiossa virastona toimineen hankintakeskuksen hankintatoiminnot siirrettiin uudistuksessa osaksi kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa. Uuden työnjaon mukaisesti talous- ja suunnitteluosaston hankinnat ja kilpailuttaminen -yksikkö vastaa kaupungin yhteishankintojen ja keskushallinnon erillishankintojen valmistelusta ja kilpailuttamisesta, yhteishankintojen sopimushallinnasta, kaupungin hankintatoimen kehittämisestä ja ohjauksesta sekä harmaan talouden torjuntaan liittyvistä tehtävistä. Toimialat vastaavat uudessa organisaatiossa omista erillishankinnoistaan.

Hankinnat eli sisäiset ja ulkoiset palvelujen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot muodostivat yli 40 prosenttia Helsingin kaupungin menoista. Hallintokuntien ja toimialojen hankinnat olivat toimintavuonna yhteensä noin 2,3 miljardia euroa, josta määrästä noin puolet kohdistui sosiaali- ja terveystoimeen. Kaupungin ulkopuolisten toimittajien osuus hankinnoista oli noin 40 prosenttia. Hankintakeskus ja sitä seurannut hankinnat ja kilpailuttaminen -yksikkö tekivät toimintavuoden aikana 93 hankintakilpailutusta.

Hallinto

Hallintomenettelyn ja päätösvalmistelun kehittämisen osalta vuonna 2017 keskityttiin johtamisjärjestelmän muutoksen ja uuden kuntalain voimaantulon tuomiin muutoksiin valmisteluprosesseissa ja kunnallisessa hallintomenettelyssä. Merkittäviä muutoksia prosesseihin tuli muun muassa esittelijätehtävän keskittyessä kansliapäällikölle ja pöytäkirjojen nähtävänä pidon siirryttyä yleiseen tietoverkkoon. Valtuustokauden vaihtumiseen liittyen huolehdittiin valtuutettujen ja muiden luottamushenkilöiden ohjeistamisesta, kouluttamisesta ja varustamisesta tietokonein.

Hallinnon tehostamista ja läpinäkyvyyttä toteutettiin kehittämällä sähköistä asianhallintajärjestelmää, Ahjoa. Ahjon asiankäsittelysovelluksen uuden version ns. Ahjo2:n kehittäminen eteni koko vuoden. Tämän lisäksi aloitettiin johdon työpöydän kehitystyö, kaupunginvaltuuston salijärjestelmän uudistaminen sekä valmistautuminen EU:n tietosuoja-asetuksen vastaanottamiseen tietojärjestelmässä.

Helsingin kaupunkikonsernin turvallisuusperiaatteet sekä organisaatioturvallisuuden linjaukset hyväksyttiin. Toimialojen turvallisuusjohtamisen organisoitumista edistettiin ja tuettiin.

Helsingin kaupunkikonsernin kriisijohtamismalli valmisteltiin päätöksentekoa varten ja HUOVI-palvelun korvaavan järjestelmän hankinta käynnistyi. Yhteistyössä Palvelukeskus Helsingin kanssa valmisteltiin kriisijohtamisessa tarvittavien teknisten välineiden tuottaminen keskitetysti palveluna ja siihen liittyvä palvelukatalogi.

Kaupungin turvallisuussuunnitelman kärkihankkeita edistettiin painopisteiden ollessa Minun Silmin - Sinun Silmin -hankkeessa sekä Kaupunki kuuluu kaikille -toimintamallissa. Paikallisen turvallisuussuunnittelun periaatteiden uudistaminen siirrettiin vuodelle 2018. Kaupungin turvallisuustutkimuksen tutkimusraportti Kaikesta huolimatta turvallista julkaistiin vuoden 2017 alkupuolella.

Kaupunki on 1.6.2017 lähtien ollut yksi arkistonmuodostaja, ja sille syntyy jatkossa vain yksi arkisto. Kaupungille on laadittu yhteistä tiedonohjaussuunnitelmaa (TOS), joka on edellytys digitaaliseen säilyttämiseen siirtymiselle. Tiedonohjaussuunnitelmalla hallintaan myös paperiaineistoa, kunnes siirtyminen digitaaliseen säilyttämiseen on toteutunut.

Virastojen ja liikelaitosten arkistojen päättämistä tukemaan perustettiin erillinen projekti, joka sai päätettyä arkistoja noin 150 hyllymetriä. Arkistoja on edelleen päättämättä noin 3 500 hyllymetriä.

Tietosuojalainsäädännön uudistuksen edellyttämät toimenpiteet on aloitettu. Kaupungin henkilötietoja sisältävät tietojärjestelmät on kartoitettu, tietosuoja-asioiden hallinnointi on suunniteltu ja avainhenkilöstöä koulutettu. Tietosuojavastaava on aloittanut virassaan 1.12.2017.

Sopimushallintaa kehitettiin uudistamalla sopimusmalleja ja edistämällä sopimushallintajärjestelmän käyttöönottoa. Järjestelmään oli vuoden loppuun mennessä viety noin 16 000 sopimusta ja 640 sopimuskokonaisuutta.

Hankintatoimen osaamista kehitettiin kouluttamalla henkilöstöä, laatimalla ohjeita ja uudistamalla

hankintakäsikirja. Hankintakäsikirja toteutettiin Helmessä nyt selainpohjaisena versiona.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti

- Tavoitteena on, että 60 % kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätettäväksi tulevista asioista käsitellään enintään 100 kalenteripäivässä

Tavoite toteutui. 70,35 prosenttia kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätettäväksi tulevista asioista käsiteltiin enintään 100 kalenteripäivässä.

- Talouden ohjauksen tasapainotavoite: Pidetään emokaupungin käyttömenojen reaalisuusasukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 %:n tuottavuuden parantamisen tavoitteella

Tavoite ei toteutunut. Arvio käyttömenojen kasvutavoitteeseen vaikuttavasta kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) oli vuonna 2017 talousarvion valmisteluvaiheessa -0,7 %. Käyttötalouden toimintamenokasvu ylittää strategian taloustavoitteen ollen 0,7 %. Tällä hetkellä kustannustason muutos vuonna 2017 on -2,1 % ja se on laskenut talousarvion 2017 valmistelutilanteen ennusteesta selvästi. Kaupungin menosäästöt eivät riitä kattamaan kustannustason muutoksesta aiheutuvaa säästöpainetta.

Tietopalveluiden on vähintään 68 tilasto- ja tutkimusjulkaisua.

Tavoite toteutui. 81 tilasto- ja tutkimusjulkaisua

- Tietopalveluiden tavoitteena on vähintään 410 000 käyntiä tietokeskuksen ylläpitämässä verkkopalveluissa vuoden aikana.

Tavoite toteutui. Käyntejä oli 495 983.

- Tietopalveluiden tavoitteena on ajantasainen julkaisukalenteri, joka tarkistetaan johtoryhmässä 11 kertaa vuodessa

Tavoite toteutui. Julkaisukalenteria seurattiin johtoryhmässä 11 kertaa.

- 60 prosentissa hankintapalveluiden tekemistä hankinnoista huomioidaan ympäristönäkökulma.

Tavoite ei toteutunut.

Ympäristönäkökulma huomioitiin 56 prosentissa hankintakeskuksen tai sitä seuranneen kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hankinnat ja kilpailuttaminen -yksikön tekemissä hankinnoissa.

Hankintakilpailutusten luonne ja sisältö vaihtelevat vuosittain. Vuoden 2017 kilpailutusrakenteessa ympäristönäkökulman huomioimisen kannalta haastavien tavaroiden ja palvelujen osuus oli suhteellisen suuri. Tästä syystä tavoitetta ei saavutettu.

- Hankintapalveluiden asiakastytyväisyys on 3,8 (asteikolla 1-5).

Tavoite ei toteutunut.

Hankintakeskus -virasto lakkasi olemasta kaupungin johtamisuudistuksen yhteydessä 1.6.2017, eikä asiakastytyväisyyden mittaaminen vertailukelpoisella tavalla ollut enää mahdollista.

Hankintakeskuksen toiminnoista muodostettiin johtamisuudistuksessa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle hankinnat ja kilpailuttaminen -yksikkö. Hankintakeskuksen aiemmin tuottamista yhteishankintapalveluista sosiaali- ja terveydenhuollon tarvikkeiden ja palveluiden hankinta- ja kilpailutusvastuu siirrettiin 1.6.2017 sosiaali- ja terveystoimialalle. Tästä johtuen hankintapalveluiden asiakastytyväisyyttä ei ollut mahdollista mitata toimintavuoden osalta siten, että kyselyllä voitaisi arvioida hankintakeskukselle asetetun tavoitteen täyttymistä.

Irtaimen omaisuuden perushankinta, talousarviokohta 80501 (1000 euroa)

	Tulosbudjetti	Toteuma	Jäljellä	Tot%	Ta-muutos³⁾
8050101 Kaupunginkanslia¹⁾	2 032	1 723	309	85	950
8050102 Keskitetyt tietotekniikkahankinnat²⁾	14 193	9 097	5 096	64	-950
	16 225	10 820	5 405	67	0

¹⁻²⁾ Kaupunginkanslian määräraha sisältää 330 000 euron ja keskitetyt tietotekniikkahankinnat -määräraha sisältää 4 200 000 euron ylitysoikeudet, Kvsto 15.2.2017 § 94.

³⁾ Määrärahamuutos, kansliapäällikkö 5.2.2018, § 34, sisältyy tulosbudjetti lukuun.

Kaupunginkanslia

Määrärahaa käytettiin 1,7 miljoonaa euroa. Määrärahaa oli käytettävissä määrärahasiirron ja edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen ylitysoikeuksien kanssa 2,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2017 kaupunginkansliaan sosiaali- ja terveysvirastosta 1.1.2017 siirretyn aikuisten ja nuorten työllisyystoiminnan muuttoihin liittyvä tilojen uudelleen kalustaminen sisältyy toteutumaan. Lisäksi toteutettiin elinkeino-osaston alaisuuteen perustetun Maria 01 kasvuyritys- ja startup -keskittymän uusien tilojen muutostöitä 0,9 miljoonalla eurolla.

Keskitetyt tietotekniikkahankinnat

Määrärahaa käytettiin 9,1 miljoonaa euroa käytettävissä olleista 14,2 miljoonan euron määrärahoista. Käyttämättä jäi 5,0 miljoonaa euroa. Menosäästö syntyi sekä viivästyneistä että siirtyneistä hankkeista esim. HR-hankkeesta, Ahjo-hankkeesta, taloushallinnon järjestelmähankkeista sekä kaupunkiyhteisen tietoteknisen infrastruktuurin investoinneista. Viivästymiset ja siirtymiset aiheutuivat sekä johtamisjärjestelmä uudistuksen vaatimista resurssitarpeista että normaalia suuremmasta henkilöstön lähtövaihtuvuudesta.